

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă reprezintă un act necesar de actualizare a legislației electorale în scopul corectării anumitor deficiențe constatate de-a lungul timpului în ceea ce privește desfășurarea procesului electoral. De asemenea, modificările sugerate sunt rezultatul solicitărilor vehiculate și înaintate de-a lungul timpului legiuitorului.

O primă modificare se aplică încă de la debutul părții dispozitive din Legea 208/2015, fiind sugerată o formă de organizare a votului pentru alegerea membrilor Camerei Deputaților, respectiv Senatului, care să compenseze eliminarea votului uninominal: votul preferențial pe listă deschisă. Acest sistem de vot permite implicarea alegătorilor în desemnarea celor care deschid listele de candidați a căror ordine era stabilită până acum doar în sediile de partid. Este un sistem de vot aplicat cu succes în tot mai multe state europene, un demers pentru mai multă democrație. Explicat publicului, acesta se desfășoară în felul următor: Alegătorii, în loc să noteze pe buletinul de vot numele unui singur candidat, crează un clasament cu ordinea descrescătoare a tuturor candidaților, în funcție de preferința lor (de la cel pe care îl preferă cel mai mult la cel pe care îl preferă cel mai puțin).¹ Votul preferențial a suscitât interes și în România, o primă inițiativă având loc în anul 2018, susținută de mai multe organizații civice reunite sub titulatura „Oameni noi”. Citez un aspect esențial în favoarea acestei idei din studiul acestora: „Alegătorul va putea să voteze și pentru un anumit candidat al unui partid, indiferent de poziția sa pe listă. Dispar candidații „de umplutură” și locurile „sigure”, iar orice candidat de pe orice listă devine o opțiune pentru alegători.”²

A doua modificare vizează normele de reprezentare ale deputaților și senatorilor, aplicate doar pentru circumscripțiile electorale din țară și inexistente în cazul reprezentării parlamentare a cetățenilor români cu domiciliul în afara țării. Modificarea alineatului (5) al articolului 5 este în acord cu Constituția României, republicată, care la Articolul 62, alineatul (3), stipulează că numărul deputaților și al senatorilor se stabilește prin legea electorală, în raport cu populația țării. Am propus împărțirea celor 49 de circumscripții electorale (42 în țară și 7 în străinătate), conform modificărilor aplicate în prezenta propunere legislativă asupra Anexei 1 (Denumirea, numerotarea și numărul de mandate aferent circumscripțiilor electorale) în trei categorii generate pe baza criteriului numărului populației, astfel încât mandatele de deputați și senatori să fie

¹ [Vot preferențial - Wikipedia](#)

² [Prin introducerea sistemului votului preferențial pe liste deschise, inițiativa #OameniNoi promovează implicarea în politică și prezenta la vot | Valcea info](#)

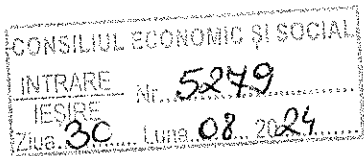
atribuite într-un mod echitabil fiecărei zone geografice. Este o modificare în urma căreia s-ar asigura o reprezentare corectă a românilor cu domiciliul sau reședința în străinătate. Comunitățile de români din afara granițelor ar putea câștiga 90 de locuri în Parlamentul României, un legislativ ce va trebui să țină cont de aceste particularități și să legisleze pentru o viitoare legislatură 2024-2028 în care Diaspora românească, una dintre cele mai numeroase din lume, să obțină în sfârșit dreptul legitim de a participa la viața democratică a statului român.

A treia modificare este una la fel de necesară: facilitarea participării candidaților la alegerile parlamentare prin reducerea pragurilor imposibile privind numărul de susținători care să se regăsească nominal pe listele atașate dosarului de aprobare a candidaturii. Actuala prevedere este una birocratică, redundantă și concepută eronat din punct de vedere normativ, având în vedere că alegătorii pot semna toate listele de candidați propuse de partidele politice. Este în același timp un criteriu de aprobare a candidaturii tot mai greu de îndeplinit chiar și de partidele mari, nevoite să apeleze la baze de date personale cu alegători, în contextul unui dezinteres tot mai mare al cetățenilor, dispuși tot mai puțin să se înscrie și să se semneze pe listele de susținători.

A patra modificare, concepută tot pentru favorizarea partidelor mici, este reducerea pragului electoral necesar accederii în Parlament, și anume înjumătățirea acestuia de la 5%, la 2,5%. Este, de asemenea, un demers prin care sunt motivate sutele de partide înființate în urma relaxării legislației în anul 2015 prin modificările aduse Legii Partidelor Politice nr.14/2003 să participe la viața democratică. În Parlamentul României este nevoie de mai multe voci din societatea românească reprezentante și personificate prin aceste mici formațiuni politice.

În concluzie, prezenta propunere legislativă conține o serie de sugestii necesare îmbunătățirii funcționării democrației românești prin implicarea mai mare a cetățenilor asociați în partide politice și, mai ales, conștientizarea procesului democratic, atât de necesară creșterii gradului de cultură politică și instituțională. Un Parlament mai divers și mult mai bine racordat la realitățile societății românești începând cu viitoarea legislatură este un prim pas pentru realizarea acestor deziderate: mai multă democrație înseamnă mai multă libertate; mai multă libertate aduce după sine implicare și creativitate. Coroborate, acestea aduc mai multă prosperitate.

PENTRU INIȚIATORI: SENATOR ADRIAN COSTEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senat

LEGE

Parlamentul României adoptă prezenta lege, cu titlul **„Lege pentru modificarea și completarea LEGII nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților”**

Articolul 5, alineatele (1) și (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 5, alineatul (1)

Senatorii și deputații se aleg prin **scrutin de listă de partid deschisă, respectiv vot preferențial**, potrivit principiului reprezentării proporționale.

Alineatele (2) și (3) se abrogă.

Articolul 5, alineatul (5)

(5) Numărul de mandate pentru Senat, respectiv pentru Camera Deputaților se determină prin raportarea numărului de locuitori se determină prin raportarea la numărul de locuitori prin împărțirea circumscripțiilor electorale în trei categorii, în funcție de numărul populației: **categoria A (numărul populației între 150.000 și 450.000 locuitori)- trei senatori și cinci deputați; categoria B (numărul populației între 450.000 și 750.000)- 4 senatori și 6 deputați; categoria C (800.000- 2.000.000 locuitori) – 6 senatori și 10 deputați, date obținute la cel mai recent recensământ al populației.**

Articolul 54, respectiv alineatele (1), (2), (3), (5), (7) se modifică și va următorul cuprins:

Articolul 54, alineatul (1)

(1) Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale, care depun la Biroul Electoral Central **susținute de minim 5000 de cetățeni care au domiciliul în minim 2/3 din numărul de circumscripții electorale prevăzute de prezenta lege**, înscriși în Registrul electoral la nivel național, pot depune liste de candidați în toate circumscripțiile electorale.

Articolul 54, alineatul (2)

(2) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pot depune liste de candidați numai dacă acestea sunt **susținute de minimum 200 de susținători, cetățeni cu drept de vot, cu adresa de domiciliu sau reședință în minim 2/3 din numărul de localități din circumscripția electorală respectivă, respectiv 2/3 din sectoarele municipiului București.**

După alineatul (2) se introduce alineatul (2¹):

(2¹) Sunt exceptați de la condiția de domiciliu sau reședință în 2/3 din localități susținătorii candidaților partidelor politice, alianțelor politice sau alianțelor electorale, respectiv candidații independenți, care candidează în circumscripții electorale din afara României.

Articolul 54, alineatul (3)

(3) Candidații independenți trebuie să fie susținuți de minimum 200 de susținători, cetățeni cu drept de vot, **cu adresa de domiciliu sau reședință în minim 2/3 din numărul de localități din circumscripția respectivă, respectiv 2/3 din sectoarele municipiului București.**

Articolul 54, alineatul (5)

(5) Cetățenii cu drept de vot, având asupra lor un act de identitate, se vor prezenta la birourile de circumscripție pentru a semna listele de candidați ale partidului, alianței politice, alianței electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale pe care le susțin sau după caz, candidatul independent, în perioada desemnată pentru depunerea candidaturilor la alegerile parlamentare. Aceștia pot semna pentru o singură listă de candidaturi, respectiv pentru un singur candidat independent.

Articolul 54, alineatul (7)

(7) Susținătorii pot fi numai cetățeni cu drept de vot și cu domiciliul sau reședința în circumscripția electorală pentru care se propun candidații. Un alegător poate susține o singură listă de candidați, respectiv un singur candidat independent.

După **articolul 61, alineatul (6)**, se introduce alineatul **6¹** care va avea următorul cuprins:

(6¹) În dreapta numelui fiecărui candidat înscris pe listă, în ordinea stabilită de partidul politic, alianța politică, alianța electorală organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale se imprimă căsuțe în care **cetățenii au posibilitatea de a scrie cu pix sau creion numărul poziției pe**

listă pentru fiecare candidat în parte, în virtutea principiului votului preferențial exprimat la articolul 5 (1).

Articolul 94, alineatul (2), literele a) și b) se modifică și va avea următorul cuprins:

a) 2,5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național sau 10% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin 10 circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali;

b) în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale, la pragul de 2,5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea membru al alianței, 2,5% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară și, pentru fiecare membru al alianței, începând cu al treilea, câte un singur procent din voturile valabil exprimate în toate circumscripțiile electorale, fără a se putea depăși **7%** din aceste voturi.

Anexa 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

ANEXA 1 Denumirea, numerotarea și numărul de mandate aferent circumscripțiilor electorale

Numărul circumscripției electorale	Delimitarea teritorială a circumscripției electorale	Numărul de mandate de senatori pentru fiecare circumscripție electorală	Numărul de mandate de deputați pentru fiecare circumscripție electorală
Circumscripția nr.1	Județul Alba	3	5
Circumscripția nr.2	Județul Arad	3	5
Circumscripția nr.3	Județul Argeș	4	6
Circumscripția nr.4	Județul Bacău	4	6
Circumscripția nr.5	Județul Bihor	4	6
Circumscripția nr.6	Județul Bistrița-Năsăud	3	5
Circumscripția nr.7	Județul Botoșani	3	5
Circumscripția nr.8	Județul Brașov	4	6
Circumscripția nr.9	Județul Brăila	3	5
Circumscripția nr.10	Județul Buzău	3	5
Circumscripția nr.11	Județul Caraș-Severin	3	5
Circumscripția nr.12	Județul Călărași	3	5
Circumscripția nr.13	Județul Cluj	4	6
Circumscripția nr.14	Județul Constanța	4	6
Circumscripția nr.15	Județul Covasna	3	5
Circumscripția nr.16	Județul Dâmbovița	4	6

Circumscripția nr.17	Județul Dolj	4	6
Circumscripția nr.18	Județul Galați	4	6
Circumscripția nr.19	Județul Giurgiu	3	5
Circumscripția nr.20	Județul Gorj	3	5
Circumscripția nr.21	Județul Harghita	3	5
Circumscripția nr.22	Județul Hunedoara	3	5
Circumscripția nr.23	Județul Ialomița	3	5
Circumscripția nr.24	Județul Iași	4	6
Circumscripția nr.25	Județul Ilfov	4	6
Circumscripția nr.26	Județul Maramureș	4	6
Circumscripția nr.27	Județul Mehedinți	3	5
Circumscripția nr.28	Județul Mureș	4	6
Circumscripția nr.29	Județul Neamț	4	6
Circumscripția nr.30	Județul Olt	3	5
Circumscripția nr.31	Județul Prahova	4	6
Circumscripția nr.32	Județul Satu-Mare	3	5
Circumscripția nr.33	Județul Sălaj	3	5
Circumscripția nr.34	Județul Sibiu	3	5
Circumscripția nr.35	Județul Suceava	4	6
Circumscripția nr.36	Județul Teleorman	3	5
Circumscripția nr.37	Județul Timiș	4	6
Circumscripția nr. 38	Județul Tulcea	3	5
Circumscripția nr.39	Județul Vaslui	3	5
Circumscripția nr.40	Județul Vâlcea	3	5
Circumscripția nr.41	Județul Vrancea	3	5
Circumscripția nr.42	Municipiul București	6	10
Circumscripția nr.43	Republica Moldova și Europa de Est	3	5
Circumscripția nr.44	Italia	6	10
Circumscripția nr.45	Spania	6	10
Circumscripția nr.46	Marea Britanie	6	10
Circumscripția nr.47	Germania și Austria	6	10
Circumscripția nr. 48	Europa de Vest și Europa Centrală	4	6
Circumscripția nr.49	Statele Unite ale Americii și restul continentelor	6	10

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului